

Projectleider
E-mail
Instituut

Ir. Jeroen Veraart
jeroen.veraart@wur.nl
Wageningen UR

Startdatum
Einddatum

januari 2009
december 2010

Context / maatschappelijk probleem

Beslissingen over ingrepen in het waterbeheer en ruimtegebruik staan sinds jaar en dag op de beleidsagenda van de Zuidwestelijke delta. Klimaatverandering zorgt ervoor dat het huidige waterbeheer heroverwogen wordt, o.a. geïllustreerd door het definitief maken van het Nationaal Waterplan in het najaar van 2009.

Wat is al bekend, wat niet?

Dat het klimaat gaat veranderen is bekend. Hoe het klimaat gaat veranderen en wat voor gevolgen dit heeft voor de zoetwatervoorziening in de Zuidwestelijke delta is omgeven met onzekerheden, die het formuleren van oplossingsstrategieën moeilijk maken. Er zijn hiervoor methoden ontwikkeld zoals scenario-analyse en richtlijnen voor het presenteren van onzekerheden door KNMI, PBL en diverse universiteiten. Beoordelingen van wetenschappers en praktijkdeskundigen over effecten van klimaatverandering op de zoetwatervoorziening worden vaak ingebracht in beleid. De boven beschreven methoden houden nog onvoldoende rekening met het feit dat de onzekerheden in de klimaatkennis vaak zelf ook inzet van onderhandeling zijn. Bovendien gebruiken zowel praktijkdeskundigen als wetenschappers zowel kwantitatieve en kwalitatieve argumenten om de effectiviteit van een bepaalde oplossing te duiden.

Kernvragen

- Hoe is in de laatste decennia door praktijkdeskundigen en wetenschappers in een regionaal science policy interface een klimaatbestendige zoetwatervraag en -aanbod vorm gegeven?
- Hoe kunnen de daarmee samenhangende (on)zekerheden in een onderhandelingsproces beoordeeld worden?

Onderzoek

Dit project bestudeert de patronen van zekerheden en onzekerheden over de zoetwaterbeschikbaarheid op lange termijn door analyse van culturele concepten en door schatting van de gemiddelde onzekerheid met statistische analyse in een pilotstudie, één deelgebied in de regio, voortbouwend op de metastudie Zuidwestelijke Delta. De pilot richt zich op wetenschappers en praktijkdeskundigen (beleidsvoorbereiders).

Betrokken stakeholders

Er worden praktijkdeskundigen benaderd bij de provincies en waterschappen uit de Zuidwestelijke delta, DLG, ZLTO en natuurorganisaties via Kennis Netwerk Delta Water. Wetenschappelijke experts van diverse instituten worden in de pilot betrokken.

Wat is het resultaat en voor wie?

Richtlijnen om de mate van consensus over (on)zekerheden bij praktijkdeskundigen en wetenschappelijke experts over klimaatverandering en zoetwatervoorziening op gestructureerde wijze in beeld te brengen. Ervaringen uit de pilotstudie worden gepubliceerd. De resultaten zijn bedoeld voor organisaties die opereren in de interface tussen wetenschap en beleid in en buiten de Zuidwestelijke delta.